

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. II. De Regum Franciæ meritis erga Ecclesiam, eorumq[ue] cum
Summis Pontificibus necessitudine ad tria prima Capita probationum
Libertatum Ecclesiae Gallicanae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

CAPUT II.

*De Regum Francia meritis erga Ecclesiam, eorumque cum
summis Pontificibus necessitudine ad tria prima Capita
probationum Libertatum Ecclesie Gallicane.*

1. **I**stius Voluminis Capiti primo appositus est titulus, qui nos labore relevat examinandi, quæcumque complectitur. Cum enim de pietate, ac meritis sit Regum Franciæ erga Ecclesiam, summos Pontifices, ac sanctam Sedem; eò tantum videtur spectare, ut religio Christianissimorum illorum Principum commendetur; quam eis laudem tantum abest, ut nos invidemus; ut etiam, si quid conferre possemus, augere omnino cuperemus, quò propositis potentissimo Regi Ludovico XIV. Majorum ac Prædecessorum exemplis, magis ac magis accenderetur ejus erga Ecclesiam, & adversus Ecclesiæ hostes zelus, suorumque ipse posterorum imitationi illustriora relinqueret exempla.

2. Significat autem Puteanus jam in ipso limine, quod sit ejus consilium, cum in titulo primi Capitis, Regum Franciæ dumtaxat meminerit. Ex quo intelligitur ipsum non Ecclesiæ Gallicanæ, sed Regis, ejusque Officialium, ac Judicum causam agere; quandoquidem nusquam, aut rarissime Cleri, qui Ecclesiæ sine dubio prima, & præcipua pars est, merita, & jura commemorat, nisi fortè ut potestati sæculari submittat. Nonnè debuerunt etiam in hoc primo Capite Antiquorum Episcoporum Galliæ erga sanctam Sedem reverentia, & obedientia, strictissimaque cum illà conjunctio commendari? Nihilnè ad honorem Regni Christianissimi pertinet vetusillius Cleri cum Romano Pontifice tum in fide, tum in moribus & disciplina consensus? sed si laudes Regum Francorum explicandas susceperat Scriptor iste, cur prætermisit ipsorum fidem, & quæ à tot sæculis in throno Gallico inviolata permansit, quæque totius Religionis, atque adèd Ecclesiæ ipsius fundamentum est? Nimirum politicè de rebus Ecclesiasticis, non autem Ecclesiasticè scribebat. Itaque

Re.

Regum erga Ecclesiam, & Pontifices beneficia, temporaria præcipuè, alia verò nonnisi quæ plurimum habent splendoris, explicat.

3. Cæterùm Caput istud primum nonnulla complectitur falsa, v. g. quod refertur num. 3. ex Sigeberto à Gratiano exscriptum dist. 63. cap. *Adrianus. De potestate summum Pontificem eligendi & Episcopos investendi*, quæ supponitur Carolo Magno ab Adriano Papa data, quod jam multi Scriptores validissimè confutarunt: nonnulla modum apertissimè excedunt, ut num. 6. hæc elogia; *Christi fidelium supremo Principi, inclytæ sanctitatis miraculis, in hac virtute divina, ac felicitate mirabile; præfulgente Philippo, &c.* Quæ nonnisi per adulationem Philippo Pulchro concini potuerunt. Tale est etiam quod in fine dicitur; *Regem non solum temporalitatem, sed etiam Divinitatem obtinere*; Alia, nisi sanè interpretaris, falsam ingerent sententiam, ut istud eodem num. 6. *Ad defensionem, & exaltationem ipsius fidei, ipse Dominus Rex collatum sibi recepit à Domino potestatem, itemque Prælati sunt in partem sollicitudinis vocati.* Verùm, ut jam insinuavimus, curandum magis est, ut Reges Galliæ, Majorum suorum pietatem imitantes, se laudibus dignos reddant, quàm ut quæ illis tributa sunt encomia, ad severam veritatis normam exigantur.

4. Porrò satiùs fuisset nonnulla ex iis, quæ Puteanus Regibus adscribit prætermittere; qualia sunt quæ sub num. 4. de Carolo VI. & num. 6. de Philippo IV. refert. Certè enim quæ à Philippo IV. adversus Bonifacium, aut à Carolo VI. ejusque Patre in favorem Pontificum, aut Pseudo-Pontificum Avenionensium gesta sunt, antiquam Regum Franciæ gloriam, & eorum erga sanctam Sedem præclara merita potiùs obscurarunt, præstaretque illa æternâ oblivione deleri, quàm in laudis argumentum assumi.

5. Caput secundum & Caput tertium magnam probant intercessisse necessitudinem inter summos Pontifices & Reges Franciæ, quæ utinam integra semper custodita fuisset; utinam arctiùs, atque arctiùs indies stringeretur.

6. Observari autem potest in istis Capitibus, sicut & alibi frequenter, Puteanum multò minùs de Ecclesiæ, quàm de Regis Dignitate curare. Non solum ea præmittit, quæ in Regis honorem vergunt; sed etiam si quæ Pontifici fa-

626 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
vere videntur, ea quantum potest, extenuat, v. g. cap. 3.
sub num. 2 hæc verba Ludovici XI. ad Pium II. *Utere deinceps in
Regno nostro potestate tua, ut voles, atque illam exerce.* Clausulam vo-
cat valdè novam, & extraordinariam; quasi novum esset, & ex-
traordinarium in Gallia, ut Papa sua potestate uteretur, ut vel-
let, non prohibente Rege.

7. Debet quidem summus Pontifex voluntatem suam ad
rationis ac justitiæ leges conformare; sed quod ejus conforma-
tionis in rebus spiritualibus & Ecclesiasticis (quales erant
illæ, de quibus loquebatur Ludovicus, ut patet ex contextu ejus
litterarum, quæ referuntur integræ à Philippo Labbeo tom.
14. sub sessione 4. Concilii Lateranensis V.) Principes sæcula-
res sese Judices constituent, & Sacris Canonibus, & antiquorum
Regum Religioni repugnat. Sed hæc præludia tantum sunt.
Atrocius offendetur Ecclesiastica jurisdicção in sequentibus.

C A P U T III.

*De excommunicationibus contra Reges, & Regios Offi-
ciales ad cap. 4. & 5. Puteani.*

1. **P**uteanus cap. 4. Reges Franciæ cap. autem 5. Regios
Officiales, dum propria Officia exercent, excommu-
nicationibus subjici non posse affirmat; sed non satis intel-
ligitur ejus consilium. Hic enim, ut alibi, diversa testimo-
nia congerit, quæ inter se pugnant, mutuoque sese destrunt.
Aliqua ex his actis, quæ in his capitibus exscribit, præroga-
tivam illam, quod Rex nequeat excommunicari, privilegium
esse innunt à sancta Sede concessum; v. g. quæ extant cap.
4. num. 20. 21. 26. Alia prærogativam illam restringunt ad
casus, in quibus agitur de temporalibus Regni, ut cap. 4.
num. 9. 11. 13. 16. 18. 22. 23. 24. 25. 26. Quid de hoc ul-
timo, ad quod pertinent cap. 4. & 7, sentiendum sit, colligi
potest ex doctrina toto lib. 4. tradita.

2. Privilegia quamplurima scimus Franciæ Regibus, etiam
circa censuras, à summis Pontificibus esse concessa, quibus
ut liberè gaudeant nemo debet ægrè ferre. Quocirca ita mon-
net